

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เครื่องดนตรีและวงดนตรีไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

เรื่อง เครื่องดนตรีไทย

เวลา 1 ชั่วโมง

กลุ่มสาระศิลปะ

ผู้สอน นายศราวุฒิ กระจำจิต

สาระสำคัญ

เครื่องดนตรีไทย คือ เครื่องดนตรี ที่สร้างสรรค์ขึ้นตามศิลปวัฒนธรรมดนตรีของไทย ที่มีรูปแบบเอกลักษณ์ของความเป็นไทย ซึ่งสัมพันธ์กับชีวิตความเป็นอยู่และถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตของคนไทย โดยนิยมแบ่งตามอากัปกริยา ของการบรรเลง เครื่องดีด เครื่องสี เครื่องตี เครื่องเป่า

ตัวชี้วัด

ศ 2.1 ม.1/2 เปรียบเทียบเสียงร้องและเสียงของเครื่องดนตรีที่มาจากวัฒนธรรมที่ต่างกัน

ม.1/4 จัดประเภทของวงดนตรีไทยและวงดนตรีที่มาจากวัฒนธรรมต่างๆ

จุดประสงค์การเรียนรู้

- อธิบายการเปรียบเทียบเสียงร้องและเสียงของเครื่องดนตรีที่มาจากวัฒนธรรมที่ต่างกันได้
- เพื่อให้นักเรียนเกิดความสนใจและเข้าใจสุนทรีย์ของดนตรีไทย

สาระการเรียนรู้

- เสียงร้องและเสียงของเครื่องดนตรีในบทเพลงวัฒนธรรมต่างๆ
 - วิธีการขับร้อง
 - เครื่องดนตรีที่ใช้
- เครื่องดนตรีไทย
- ประเภทของเครื่องดนตรีไทย

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ความสามารถในการคิด

- ทักษะการคิดวิเคราะห์
- ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

-กระบวนการปฏิบัติ

-กระบวนการการทำงานกลุ่ม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1.มีวินัย

2.ใฝ่เรียนรู้

3.มุ่งมั่นในการทำงาน

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูให้นักเรียนฟังเพลงไทยเดิมบรรเลง 1 เพลง เช่น เพลงไทยเดิมบรรเลงเพลงลาวดวงเดือน เพลงเขมร ไทรโยค 1 ท่อน แล้วร่วมกันวิเคราะห์เกี่ยวกับเสียงของดนตรีและเครื่องดนตรีที่ใช้บรรเลง

2. ครูอธิบายเชื่อมโยงให้นักเรียนเข้าใจถึงเสียงของเครื่องดนตรีที่นักเรียนได้ฟังเพลงไทยเดิมบรรเลงเกิดจาก เครื่องดนตรีหลายประเภทรวมกันเป็นวง มีลักษณะและขนาดของวงหลายลักษณะและหลายประเภท

3. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน ให้แต่ละกลุ่มศึกษาความรู้เรื่อง ประเภทของวงดนตรีไทย จากหนังสือ เรียนและทำใบงานที่ 1 เรื่อง ประเภทของวงดนตรีไทย โดยให้สมาชิกแต่ละคนแบ่งหน้าที่กันปฏิบัติ ดังนี้

สมาชิกคนที่ 1 มีหน้าที่ อ่านคำถามและแยกแยะประเด็นให้ชัดเจน

สมาชิกคนที่ 2 มีหน้าที่ รวบรวมข้อมูลหาแนวทางในการตอบคำถาม

สมาชิกคนที่ 3 มีหน้าที่ ตอบคำถาม

สมาชิกคนที่ 4 มีหน้าที่ ตรวจสอบคำตอบ

4. ให้สมาชิกในกลุ่มหมุนเวียนเปลี่ยนหน้าที่กันปฏิบัติ ดังนี้

สมาชิกคนที่ 2 เลื่อนขึ้นไปทำหน้าที่แทนสมาชิกคนที่ 1

สมาชิกคนที่ 3 เลื่อนขึ้นไปทำหน้าที่แทนสมาชิกคนที่ 2

สมาชิกคนที่ 4 เลื่อนขึ้นไปทำหน้าที่แทนสมาชิกคนที่ 3

สมาชิกคนที่ 1 กลับมาทำหน้าที่แทนสมาชิกคนที่ 4

5. ครูตรวจคำตอบด้วยตนเองหรือให้นักเรียนผลัดกันตรวจคำตอบ โดยมีแนวเฉลยคำตอบ

การวัดผลและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ตรวจใบงานที่ 1	ใบงานที่ 1	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
ประเมินสมุทธภาพวงดนตรีไทย และวงดนตรี พื้นบ้าน	แบบประเมินสมุทธภาพวงดนตรี ไทยและวงดนตรี พื้นบ้าน	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
ประเมินการเปรียบเทียบเสียงร้อง และเสียง ของเครื่องดนตรี	แบบประเมินการเปรียบเทียบ เสียงร้องและเสียงของเครื่อง ดนตรี	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
ประเมินการนำเสนอผลงาน	แบบประเมินการนำเสนอผลงาน	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงาน กลุ่ม	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
ตรวจแบบทดสอบหลังเรียน	แบบทดสอบหลังเรียน	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือเรียน ดนตรี - นาฏศิลป์ ม.1
2. ซีดีเพลงไทยเดิม เช่น เพลงลาวดวงเดือน เพลงเขมรไทรโยค
3. ซีดีเพลงพื้นบ้านภาคต่างๆ
4. ใบงานที่ 1 เรื่อง ประเภทของวงดนตรีไทย

แหล่งการเรียนรู้

1. ห้องสมุด

ชิ้นงาน/ภาระงาน

ชิ้นงานที่ 1

สมุดภาพวงดนตรีไทยและวงดนตรีพื้นบ้าน

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มจัดทำสมุดภาพวงดนตรีไทยและวงดนตรีพื้นบ้าน

ภาระงานที่ปฏิบัติ

1. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน ศึกษาความรู้เกี่ยวกับประเภทของวงดนตรีไทยและวงดนตรีพื้นบ้าน
2. หาภาพเกี่ยวกับวงดนตรีไทยแต่ละประเภทมาติด พร้อมกบบอกชื่อ หลักการใช้ และบำรุงรักษาเครื่องดนตรีแต่ละชนิด โดยแบ่งออกเป็น
 - 1) วงปี่พาทย์
 - 2) วงเครื่องสายไทย
 - 3) วงมโหรี
3. หาภาพเกี่ยวกับวงดนตรีพื้นบ้านแต่ละประเภทมาติด พร้อมกบบอกชื่อ หลักการใช้และบำรุงรักษาเครื่องดนตรีแต่ละชนิด โดยแบ่งออกเป็น
 - 1) วงดนตรีพื้นบ้านภาคเหนือ
 - 2) วงดนตรีพื้นบ้านภาคกลาง
 - 3) วงดนตรีพื้นบ้านภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
 - 4) วงดนตรีพื้นบ้านภาคใต้
4. จัดทำเป็นสมุดภาพ พร้อมตกแต่งให้สวยงาม แล้วเก็บรวบรวมส่งครู

เกณฑ์การประเมิน

พิจารณาตามเกณฑ์ ดังนี้

1. การจัดประเภทของวงดนตรีไทย
2. การจัดประเภทของวงดนตรีพื้นบ้าน
3. หลักการใช้และบำรุงรักษาเครื่องดนตรีแต่ละประเภท
4. ความประณีต สวยงาม

แบบประเมินสมรรถภาพวงดนตรีไทยและวงดนตรีพื้นบ้าน

ชื่อกลุ่ม.....

ชื่อสมาชิกกลุ่ม 1..... 2.....

3..... 4.....

5..... 6.....

ลำดับที่	รายการประเมิน	คุณภาพผลงาน			
		4	3	2	1
1	การจัดประเภทของวงดนตรีไทย				
2	การจัดประเภทของวงดนตรีพื้นบ้าน				
3	หลักการใช้และบำรุงรักษาเครื่องดนตรีแต่ละประเภท				
4	ความประณีต สวยงาม				
รวม					

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

...../...../.....

เกณฑ์การใช้คะแนน

ดีมาก = 4

ดี = 3

พอใช้ = 2

ปรับปรุง = 1

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคะแนน
13 - 16	ดีมาก
9 - 12	ดี
5 - 8	พอใช้
1 - 4	ปรับปรุง

แบบทดสอบก่อน – หลังเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เครื่องดนตรีไทย

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1.เครื่องดนตรีชนิดใด จัดอยู่ในกลุ่มซอ

ก.ซึง

ข.พิน

ค.แคน

ง.สะล้อ

จ.ขลุ่ย

2.เครื่องดนตรีข้อใด จัดอยู่ในประเภท “เครื่องดีด”

ก.กระจับปี่,พินน้ำเต้า

ข.จระเข้,ซอ

ค.ขิม,ซึง

ง.โหวด,ขลุ่ย

จ.จระเข้,ปี่อ้อ

3.กลองชนิดใดขึ้นหนังเพียงหน้าเดียว

ก.ตะโพน

ข.กลองยาว

ค.กลองทัด

ง.กลองแขก

จ.กลองสองหน้า

4.การไหว้ครูดนตรีไทย เป็นพิธีกรรมที่ได้รับเอาแบบอย่างมาจากประเทศอะไร

ก.อินเดีย

ข.ชวา

ค.จีน

ง.มลายู

จ.ลาว

5.กำหนด หมายถึง ข้อใด

ก.เครื่องดนตรีไทยชนิดหนึ่ง

ข.เพลงชาติไทย

ค.การพ้อนรำอย่างหนึ่ง

ง.เครื่องค้ำับหรือเครื่องบูชาครู

จ.เป็นการขับร้องไทยประเภทหนึ่ง